

พฤติกรรมทางการเมืองของผู้ผู้นำนักศึกษา
ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยในการเลือกตั้งสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566 *

Political Behavior of Student Leaders in Southern Border
Provinces of Thailand During the 2023 House of
Representatives Election

ฮาซันอักริม ดงนะเต็ง, รัตนาวดี เปรมรัชชานนท์, สายปาน ประเสริฐ,
สุพิชญา มีทอง, ฟุรกอน สา, และ และลุดฟี หะยีหะเตง
Hasan Akrim Dongnadeng, Rattanawadee Plemrachanont,
Saipan Prasert, Supitchaya Meethong, Furkorn Salaeh,
and Lutfi Hayihateng
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
Faculty of Political Science, Prince of Songkla University
Corresponding Author, E-mail: arsun.do@psu.ac.th

บทคัดย่อ

กลุ่มผู้ผู้นำนักศึกษาเป็นกระบอกเสียงและมีอิทธิพลสำคัญต่อคนรุ่นใหม่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางการเมืองของผู้ผู้นำนักศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักด้วยวิธีการเจาะจงผู้ผู้นำนักศึกษาในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ที่มีประสบการณ์และมีส่วนร่วมทางการเมืองจำนวน 15 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์แก่นสาระ

* ได้รับบทความ: 16 ตุลาคม 2567; แก้ไขบทความ: 21 เมษายน 2568; ตอรับตีพิมพ์: 25 เมษายน 2568

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมทางการเมืองของผู้นำนักศึกษาสามารถจำแนกได้ 3 ลักษณะ ได้แก่ 1) การสังเกตการณ์ทางการเมือง โดยผู้ให้ข้อมูลหลักติดตามข่าวสาร นโยบาย พรรคการเมือง การดำเนินงานของรัฐบาล พฤติกรรมนักการเมือง และมีการสนทนาประเด็นการเมืองกับบุคคลรอบข้าง 2) การมีส่วนร่วมทางการเมือง ประกอบด้วยการใช้สิทธิเลือกตั้ง การชักชวนผู้อื่นไปใช้สิทธิ การเข้าร่วมฟังการปราศรัยทั้งออนไลน์และออนไซต์ และการเผยแพร่ข่าวสารการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และ 3) การเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง ในประเด็นนี้พบว่าผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมทางการเมืองที่จำกัดในการเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง โดยส่วนใหญ่ยังไม่ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเป็นสมาชิก พรรคการเมือง การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง การเข้าร่วมประชุมกับพรรคการเมือง การบริจาคเงิน หรือระดมทุน การยื่นข้อเรียกร้องหรือการชุมนุมทางการเมือง รวมถึงความสนใจในการดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยพบว่าสื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางหลักในการแสดงออกทางการเมืองของผู้นำนักศึกษา

คำสำคัญ: พฤติกรรมทางการเมืองสมัยใหม่; ผู้นำนักศึกษา; จังหวัดชายแดนภาคใต้

Abstract

Student leaders serve as significant voices and influential figures for the younger generation in Thailand's southern border provinces. This research article examines the political behavior of student leaders in this region during the 2023 House of Representatives election. Using a qualitative research methodology, the study purposively selected 15 key informants who were student leaders with political participation experience from the southern border provinces. Data were analyzed using thematic analysis.

The findings reveal that political behavior among student leaders can be categorized into three distinct patterns: 1) Political observation, wherein key informants monitored news, political party policies, government operations, politicians' behavior, and engaged in political discussions with individuals in their

social circles; 2) Political participation, which included voting, encouraging others to vote, attending both online and on-site political speeches, and disseminating political information through social media platforms; and 3) Political partnership, where most key informants demonstrated limited engagement. The majority had not participated in activities associated with political party membership, election campaigning, attending party meetings, making financial donations or fundraising, submitting political petitions or participating in protests, or expressing interest in holding political positions. The study found that social media platforms constituted the primary channel through which student leaders expressed their political views and engaged in political activities.

Keywords: political behavior; student leaders; southern border provinces

1. บทนำ

หลังจากวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2566 ซึ่งเป็นวันที่พระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566 ได้เผยแพร่ให้ถือว่าวันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2566 เป็นวันยุบสภาของประเทศไทย กระแสการเลือกตั้งเริ่มเป็นที่สนใจสำหรับประชาชน โดยเฉพาะพรรคการเมืองใหม่ ที่ได้รับความสนใจและความนิยมจากประชาชนเป็นจำนวนมากในช่วงของการหาเสียงเลือกตั้ง ดังเช่นพรรคก้าวไกลที่ได้รับความสนใจและมีฐานแฟนคลับ โดยมีวลียอดนิยม ฟาร์รักพ่อ เป็นคำที่ใช้เรียก ด้อมหรือ แฟนด้อม มาจากการรวมกันของคำว่า แฟนคลับ มักใช้กับแฟนคลับของกลุ่มศิลปินหรือผู้มีชื่อเสียงในวงการบันเทิง (Dean, 2017)

สืบเนื่องมาจนถึงหลังการเลือกตั้งในปี พ.ศ.2566 เกิดฐานแฟนคลับการเมืองเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะผู้นำพรรคแต่ยังรวมถึงสมาชิกภายในพรรค โดยสมาชิกพรรคส่วนใหญ่ย้ายมาจากการที่พรรคอนาคตใหม่ถูกศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบไปในวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 เนื่องจากกรณีที่น่ายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ ซึ่งเป็นหัวหน้าพรรค ให้พรรคอนาคตใหม่กู้ยืมเงินจำนวน 191 ล้านบาท ซึ่งเป็นการกระทำที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองประจำปี พ.ศ. 2560 (ญาณวัฒน์ พลอยเทศ, 2564)

ในช่วงการเลือกตั้งของปี พ.ศ. 2566 ถือว่าเป็นช่วงเลือกตั้งที่ได้รับความสนใจเป็นจำนวนมากทั้งจากประชาชน นักวิชาการ เพราะมีพรรคการเมืองขนาดใหญ่ หลายพรรคที่เป็นตัวแปรสำคัญในการเลือกตั้ง รวมถึงตัวแปรสำคัญอย่างประชาชน การเลือกตั้งครั้งนี้ ช่วงวัยของผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีจำนวนมากที่สุด คือ ช่วงอายุระหว่าง 18 -42 ปี ซึ่งจำนวนคนกลุ่มนี้มีอิทธิพลต่อการจัดตั้งรัฐบาลและการชนะเลือกเป็นอย่างมาก (พาชิตชนันต์ ศิริพานิช และ เตือนเพ็ญจิรวรรณวิวัฒน์, 2566)

กลุ่มผู้นำนักศึกษาเป็นหนึ่งในกระบอกเสียงสำคัญ และมีอิทธิพลต่อคนรุ่นใหม่ โดยเฉพาะในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในการเลือกตั้งปี พ.ศ. 2566 ที่เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรก จำนวน 645,591 คน ผลการเลือกตั้งที่พรรคใหม่ ๆ อย่างประชาชาติและก้าวไกล ขึ้นมาแทนที่พรรคเก่าชั่วคราวเดิม ซึ่งนับว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางการเมืองสู่พฤติกรรมทางการเมืองสมัยใหม่โดยมีกลุ่มนักศึกษาเป็นตัวแปรสำคัญ (การเงินธนาคาร, 2566)

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องพบว่าพฤติกรรมทางการเมืองหมายถึง การแสดงออกของประชาชนที่เข้ามามีบทบาททางการเมืองโดยสามารถกำหนดทิศทางให้เป็นไปในทางที่ประชาชนคาดหวัง ทั้งในรูปแบบของการติดตามข่าวสาร การแสดงความคิดเห็นที่สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระหรือมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และการตอบสนองของประชาชนต่อสถานการณ์ทางการเมืองในเหตุการณ์นั้น ๆ รวมทั้งการมีส่วนร่วมทางการเมือง (รัชฎากร เอี่ยมอำไพ, ธีชชนันท์ อิศรเดช, และ สุรพล สุขะพรหม, 2564; ยุทธนา ปราณีต, 2565; ศักดิ์สิน อุดมวิทย์ไพศาล, ยุภาพร ยุภาศ, และ สัญญา เคนาภูมิ, 2562)

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าพฤติกรรมทางการเมืองสมัยใหม่ คือ การที่ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพที่จะเคลื่อนไหวทางการเมือง ทั้งสนับสนุนและคัดค้านการกระทำของรัฐบาล ซึ่งมีการเคลื่อนไหวทางการเมืองสมัยใหม่ในพื้นที่สื่อสังคมออนไลน์เป็นส่วนใหญ่ ถือว่าเป็นการแสดงออกทางการเมืองที่สำคัญในระบบประชาธิปไตย โดยการแสดงออกทางการเมืองสมัยใหม่ของเยาวชนมีการแสดงออกในเชิงสัญลักษณ์ และที่สำคัญมีการปรับขบวนการเคลื่อนไหวผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ใช้เป็นเครื่องมือทั้งการระดมมวลชน หรือให้ข้อมูลแก่ผู้ที่กำลังติดตามหรือสนใจทางการเมืองของบุคคลนั้น ๆ (ณัฐนนท์ จิริกิจนิมิตร, 2564; รพีพร ธงทอง, 2564) ซึ่งเยาวชนส่วนใหญ่มีความต้องการสารสนเทศทางการเมืองภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของพรรคการเมือง เช่น รายงานการสรุป นโยบายพรรค สรุปเปรียบเทียบนโยบายพรรคที่เข้าร่วมการเลือกตั้ง ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับ

การเปรียบเทียบนโยบายและผลงานของพรรคการเมือง ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์ทางการเมือง เช่น การไม่ขายเสียงเลือกตั้ง การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ความเสมอภาค ต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรมของพรรคการเมือง เช่น รายงานผลการดำเนินงานของพรรคการเมืองประจำไตรมาส หรือประจำปี การช่วยเหลือประชาชน ต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับการร่วมรณรงค์ทางการเมือง และต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของพรรคการเมือง ในระดับมากด้วยเช่นกัน (นवल แก้วสุวรรณ, 2565) ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมทางการเมืองทั้งพฤติกรรมทางการเมืองแบบดั้งเดิมและพฤติกรรมทางการเมืองสมัยใหม่ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566 ทั้งนี้การศึกษาพฤติกรรมทางการเมือง จำเป็นต้องสังเคราะห์องค์ประกอบสำคัญของพฤติกรรมทางการเมือง โดยผู้วิจัยใช้องค์ประกอบสำคัญของพฤติกรรมทางการเมืองที่สังเคราะห์โดย Taneerat & Dongnadeng (2024) นำมาปรับปรุงและใช้เป็นกรอบแนวคิดการวิจัยเบื้องต้น รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 องค์ประกอบสำคัญของพฤติกรรมทางการเมือง

องค์ประกอบของพฤติกรรมทางการเมือง	คำอธิบาย
1. การสังเกตทางการเมือง	<ul style="list-style-type: none"> - ติดตามข่าวสารทางการเมืองผ่านช่องทางต่าง ๆ - ติดตามนโยบายพรรคการเมืองของแต่ละพรรคในช่วงการเลือกตั้ง - ติดตามผลการดำเนินงานของรัฐบาลหลังการเลือกตั้ง - ติดตามพฤติกรรมนักรณรงค์การเมืองหลังการเลือกตั้ง - สนทนากับบุคคลรอบข้างเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางการเมือง - ให้ความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมืองทางการเมืองและปรากฏการณ์ทางการเมือง
2. การมีส่วนร่วมทางการเมือง	<ul style="list-style-type: none"> - การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง - ชักชวนผู้อื่นให้เลือกพรรคการเมืองที่ตนสนับสนุน - ชักชวนบุคคลอื่นไปใช้สิทธิเลือกตั้ง - เข้าร่วมฟังนักรณรงค์ปราศรัยนโยบายของพรรค - เผยแพร่ข่าวสารทางการเมืองให้บุคคลอื่นรับรู้

องค์ประกอบของ พฤติกรรมทางการเมือง	คำอธิบาย
3. การเข้าเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายทางการเมือง - เข้าร่วมเป็นสมาชิกพรรคการเมือง - รณรงค์หาเสียงให้ผู้สมัครเลือกตั้ง - ร่วมประชุมทางการเมืองของพรรคการเมือง - บริจาคเงินให้พรรค และการระดมทุนทางการเมือง - ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐในการดำเนินนโยบาย - ยื่นข้อเรียกร้องความต้องการทางการเมืองชุมนุมประท้วงเรียกร้องทางการเมือง - เสนอตัวรับสมัครคัดเลือกทางการเมืองดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ที่มา : ปรับปรุงจาก Taneerat & Dongnadeng (2024)

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางการเมืองของกลุ่มผู้นำนักศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566

3. วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เนื่องจากนักวิจัยต้องการข้อมูลในเชิงลึกจากผู้มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับประเด็นการวิจัย และงานวิจัยเชิงคุณภาพจะสามารถค้นหาคำตอบให้งานวิจัยได้อย่างละเอียดเชิงลึก (ฮาซันอักริม ดงนะเต็ง, 2564)

ผู้วิจัยคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักด้วยวิธีการแบบเจาะจงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาการวิจัย คือกลุ่มผู้นำนักศึกษาในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ที่มีประสบการณ์และมีส่วนร่วมทางการเมือง รวม 15 คน โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้ 1) เป็นผู้ที่มีอายุมากกว่า 18 ขึ้นไป เนื่องจากเป็นผู้ที่มีวิจรรย์ญาณในการตอบแบบสัมภาษณ์ได้ด้วยตนเองไม่อยู่ในการควบคุมหรือบังคับของผู้อื่น 2) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือปรากฏการณ์ทางการเมือง 3) เป็นกลุ่มผู้นำนักศึกษามีบทบาทในองค์การนักศึกษาหรือชมรมในมหาวิทยาลัยในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ได้แก่ จังหวัดปัตตานี ยะลาและนราธิวาส 4) มีความสมัครใจในการ

ให้ข้อมูลแก่นักวิจัย โดยเหตุผลที่เลือกนักศึกษาผู้ที่มีประสบการณ์และมีส่วนร่วมทางการเมือง เนื่องจากเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการแสดงพฤติกรรมทางการเมืองสมัยใหม่และสามารถให้รายละเอียดแก่นักวิจัยได้อย่างตรงประเด็น

ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลโดยแบบสัมภาษณ์มีประกอบทั้งหมดจำนวน 2 ตอน ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมือง ดำเนินการเก็บข้อมูลในระหว่างเดือน กันยายน ถึง ตุลาคม พ.ศ.2566 ในขั้นตอนของการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยให้ความสำคัญกับหลักการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มีการพิทักษ์สิทธิของผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยการชี้แจงรายละเอียดการวิจัย และให้ผู้ให้ข้อมูลหลักพิจารณาลงนามในใบพิทักษ์สิทธิ ก่อนการสัมภาษณ์ รวมทั้งมีการขออนุญาตบันทึกเสียงในระหว่างการสัมภาษณ์เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลผลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์แก่นสาระสำคัญจัดหมวดหมู่คำตอบ และสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

4. สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยเป็นสองส่วน คือข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลหลัก และผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย รายละเอียดดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 15 คน สังกัดมหาวิทยาลัยในสามจังหวัดชายแดนใต้ ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา และมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ โดยผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่กำลังศึกษาในสาขารัฐประศาสนศาสตร์และรัฐศาสตร์ ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 19-23 ปี โดยผู้ให้ข้อมูลหลักมีตำแหน่ง คณะกรรมการสาขาวิชา รองประธานนักศึกษา รองประธานชมรม รองประธานกรรมการสาขา รองประธานพรรคนักศึกษา คณะกรรมการเลือกตั้งมหาวิทยาลัย ประธานชมรม ประธานองค์การนักศึกษา และประธานสถานศึกษา ทั้งนี้กลุ่มผู้นำนักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นแฟนด้อมของพรรคการเมืองใดการเมืองหนึ่งอย่างเจาะจง แต่จะชื่นชอบพรรคก้าวไกลและพรรคประชาชาติเป็นส่วนมาก เนื่องจากชื่นชอบนโยบายของพรรคการเมืองนั้นๆ และผู้ลงสมัครสมาชิกพรรคการเมืองเป็นคนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้

4.2 พฤติกรรมทางการเมืองของกลุ่มผู้นำนักศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.2566

ผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก สามารถสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการเมืองของกลุ่มผู้นำนักศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี พ.ศ.2566 แบ่งตามองค์ประกอบสำคัญของพฤติกรรมการเมือง ผลการวิจัยนำเสนอตั้งตารางที่ 2

ตารางที่ 2 พฤติกรรมทางการเมืองของกลุ่มผู้นำนักศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้

องค์ประกอบ พฤติกรรมการเมือง	พฤติกรรมการเมืองของกลุ่มผู้นำนักศึกษา
1. การสังเกตการณ์ทางการเมือง	
1.1 ติดตามข่าวสารทางการเมือง	- ติดตามข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์
1.2 ติดตามนโยบายของพรรคการเมือง	- โดยติดตามนโยบายของพรรคการเมืองที่ตนชื่นชอบ - ติดตามนโยบายของพรรคการเมืองที่หลากหลายไม่เจาะจง ติดตามเฉพาะพรรคการเมืองใดการเมืองหนึ่ง
1.3 ติดตามผลการดำเนินงานของรัฐบาล	ติดตามการดำเนินงานตามนโยบายของฝ่ายจัดตั้งรัฐบาล
1.4 ติดตามพฤติกรรมนักการเมือง	ติดตามพฤติกรรมนักการเมืองในการผลักดันนโยบายที่ได้หาเสียงไว้ไปสู่การปฏิบัติจริง
1.5 สนทนาการเมืองกับบุคคลรอบข้างเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางการเมือง	สนทนากับบุคคลรอบข้างในประเด็นนโยบายและอุดมการณ์ของพรรคการเมือง
1.6 ความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมืองและปรากฏการณ์ทางการเมือง	สนใจการจัดตั้งรัฐบาลที่ไม่ได้ชนะการเลือกตั้งมาเป็นรัฐบาลหลัก
2. การมีส่วนร่วมทางการเมือง	
2.1 การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	ได้ใช้สิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566

องค์ประกอบ พฤติกรรมทางการเมือง	พฤติกรรมทางการเมืองของกลุ่มผู้นำนักศึกษา
2.2 ชักชวนผู้อื่นให้เลือกพรรคการเมืองที่ตนสนับสนุน	<ul style="list-style-type: none"> - พูดคุยเกี่ยวกับนโยบายพรรคที่ตนชื่นชอบ การตัดสินใจเป็นการพิจารณาของแต่ละบุคคล - เคยชักชวนบุคคลในครอบครัว และเพื่อนให้เลือกพรรคการเมืองที่ตนสนับสนุน โดยแจ้งนโยบายพรรคการเมือง - ไม่เคยชักชวนบุคคลใด เนื่องจากเป็นการตัดสินใจของแต่ละบุคคลในการเลือกพรรคการเมือง
2.3 ชักชวนบุคคลอื่นไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	<ul style="list-style-type: none"> - เคยชักชวนบุคคลอื่นไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
2.4 เข้าร่วมฟังนักการเมืองปราศรัยนโยบายพรรค	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าร่วมฟังการปราศรัยของพรรคการเมือง ผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ - เข้าร่วมฟังการปราศรัยของพรรคการเมืองในรูปแบบออนไลน์ - เข้าร่วมฟังการปราศรัยของพรรคการเมืองในทุกรูปแบบออนไลน์และออนไลน์
2.5 เผยแพร่ข่าวสารทางการเมืองให้บุคคลอื่นรับรู้	<ul style="list-style-type: none"> - การเผยแพร่ข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์
3. การเข้าเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง	
3.1 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายทางการเมือง	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงความคิดเห็นนโยบายผ่านสื่อสังคมออนไลน์ - แสดงความคิดเห็นนโยบายกับบุคคลใกล้ชิด - แสดงความคิดเห็นผ่านสมาชิกพรรคการเมืองโดยตรง
3.2 การเป็นสมาชิกพรรคการเมือง	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคการเมือง - เป็นสมาชิกพรรคการเมือง
3.3 รณรงค์หาเสียงให้ผู้สมัครเลือกตั้ง	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เคยรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง - การรณรงค์การเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์
3.4 เข้าร่วมประชุมกับพรรคการเมือง	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เคยเข้าร่วมประชุมกับพรรคการเมือง - เข้าร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ - เข้าร่วมประชุมสมาชิกพรรคการเมืองแบบออนไลน์
3.5 บริจาคเงินให้พรรคการเมืองหรือระดมทุนทางการเมือง	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เคยบริจาคเงินให้พรรคการเมืองหรือระดมทุนทางการเมือง - มีการระดมทุนให้พรรคการเมือง

องค์ประกอบ พฤติกรรมทางการเมือง	พฤติกรรมทางการเมืองของกลุ่มผู้นำนักศึกษา
3.6 การให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐในการดำเนินนโยบาย	- ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐในการดำเนินนโยบาย
3.7 ยื่นข้อเรียกร้องความต้องการทางการเมือง หรือชุมนุมประท้วงเรียกร้องทางการเมือง	- ไม่เคยยื่นข้อเรียกร้องทางการเมืองหรือมีส่วนร่วมการชุมนุมประท้วงทางการเมือง - ลงชื่อข้อเรียกร้องทางการเมือง - เป็นผู้ปราศรัยในการชุมนุมในกรณีที่ไม่ชอบธรรม
3.8 สมัครคัดเลือกทางการเมืองดำรงตำแหน่งทางการเมืองในอนาคต	- ไม่มีความสนใจดำรงตำแหน่งทางการเมือง - สนใจดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ที่มา : การสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (2566) n=15

จากตารางที่ 2 พฤติกรรมทางการเมืองของกลุ่มผู้นำนักศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ นำเสนอรายละเอียดผลการวิจัย ครอบคลุม 3 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ การสังเกตการณ์ทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง และ การเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง รายละเอียดดังนี้

4.2.1 การสังเกตการณ์ทางการเมือง

ผลการวิจัยพบประเด็นสำคัญเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองของกลุ่มผู้นำนักศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในด้านการสังเกตการณ์ทางการเมือง ดังนี้

4.2.1.1 การติดตามข่าวสารทางการเมือง ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่ ติดตามข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Twitter, Facebook, Tiktok, Youtube, Instagram โดยเหตุผลที่ติดตามผ่านสื่อสังคมออนไลน์เนื่องจากใช้งานเป็นประจำ มีความสะดวกรวดเร็วเข้าถึงข่าวสารได้ง่าย ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก SRY1 กล่าวว่า “ติดตามข่าวสารทางการเมือง จากสื่อสังคมออนไลน์เป็นหลัก เพราะง่ายต่อการสืบค้น และใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นประจำ” สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลหลัก SRY4 ที่กล่าวว่า “ติดตาม ผ่านช่องทาง twitter และ Facebook เพราะว่าใช้งานแอปเหล่านี้เป็นประจำอยู่แล้วมีความรวดเร็วและสะดวกอีกด้วย” นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลหลัก SRY5 กล่าวว่า “ติดตามผ่านช่องทาง Tiktok เพราะมีความรวดเร็วจึง ทำให้ทันทุกสถานการณ์” เพิ่มเติมจากผู้ให้ข้อมูลหลัก SPNU4 กล่าวว่า “ติดตามข่าวสารทางการเมืองผ่านทางช่องทางสื่อ สังคมออนไลน์ เช่น Youtube เพราะ

สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวก และรวดเร็ว” ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลหลักบางส่วนติดตามผ่านช่องทาง Instagram ดังที่ผู้ให้ข้อมูลหลัก SPSU1 กล่าวว่าตนเองติดตามข่าวสารทางการเมืองผ่าน Instagram เนื่องจากเป็นการสรุปของสำนักข่าว

อย่างไรก็ตามผู้ให้ข้อมูลหลักได้ให้ข้อสังเกตถึงการติดตามข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ว่าควรมีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล ดังที่ผู้ให้ข้อมูลหลัก SPSU2 กล่าวว่า “หากต้องการสื่อที่มี ความน่าเชื่อถือจริง ๆ สามารถศึกษาผ่านช่องทางเว็บไซต์ของสำนักข่าวใหญ่ ๆ เช่น The standard ข่าวช่อง 3 หรือไทยรัฐ” นอกจากนี้ ผู้ให้ข้อมูลหลัก SPSU3 กล่าวว่า “ควรติดตามข่าวที่เป็นสำนักข่าวที่น่าเชื่อถือประกอบไปด้วยเพื่อเป็นการป้องกันข่าวปลอม” สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลหลัก SRY1 ที่กล่าวว่า “การติดตามข่าวสารในสื่อสังคมออนไลน์อาจจะไม่ค่อยมีความน่าเชื่อถือ ดังนั้นจึงทำการกรองข้อมูลข่าวสารทางการเมืองโดยการติดตามข่าวสารจากสื่อมวลชนที่ทำข่าว การเมือง เช่น ไทยรัฐ อัมรินทร์”

4.2.1.2 การติดตามนโยบายของพรรคการเมือง ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลัก มีการติดตามนโยบายของพรรคการเมือง โดยติดตามนโยบายของพรรคการเมืองในช่วงก่อนการเลือกตั้ง ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่ติดตามนโยบายของพรรคการเมืองที่ตนชื่นชอบ ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก SRY1 ที่กล่าวว่า “ติดตามข่าวสารนโยบายของพรรคที่เราชื่นชอบ คือนโยบายของพรรค ก้าวไกลเกี่ยวกับการยกเลิกระบบเกณฑ์ทหาร เนื่องจากคิดว่าหากมีการบังคับเกณฑ์ทหาร อาจจะ ทำให้มีจำนวนทหารมากเกินไป และประเทศไทยไม่ได้มีสงคราม ดังนั้นระบบสมัครใจจะทำให้กองทัพมีประสิทธิภาพ” ในขณะที่ผู้ให้ข้อมูลหลัก SPNU2 กล่าวว่า “ติดตามและชื่นชอบนโยบายเงินดิจิทัลของพรรคเพื่อไทยว่าจะมีการกระตุ้นเศรษฐกิจได้น้อยเพียงใด” อย่างไรก็ตามมีผู้ให้ข้อมูลหลักบางส่วนติดตามนโยบายของพรรคการเมืองที่หลากหลาย ไม่เจาะจงติดตามเฉพาะพรรคการเมืองใดการเมืองหนึ่ง ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก SRY3 ที่กล่าวว่า “ติดตามนโยบายของทุกพรรคการเมืองเพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจในการลงคะแนนเลือกตั้ง” สอดคล้องกับกับผู้ให้ข้อมูลหลัก SPSU3 ที่กล่าวว่า ติดตามนโยบายทุกพรรคการเมือง เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบระหว่างพรรคการเมืองว่าพรรคไหนมีนโยบายที่ปฏิบัติได้จริงมากกว่ากัน”

4.2.1.3 การติดตามผลการดำเนินงานของรัฐบาล ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักมีการติดตามผลการดำเนินงานของรัฐบาลหลังการเลือกตั้ง เนื่องจากต้องการทราบว่าพรรคจัดตั้งรัฐบาลจะดำเนินการต่ออย่างไรกับนโยบายที่ได้หาเสียงไว้ ดังตัวอย่างคำกล่าวของ

ผู้ให้ข้อมูลหลัก SRY2 ที่กล่าวว่า “ติดตามนโยบายของพรรคฝ่ายจัดตั้งรัฐบาล เช่นการยกระดับโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค และการฉีดยามะเร็งปากมดลูกให้กับเด็กที่มีอายุ 9-11 ปี และผู้ที่ไม่เคยติดเชื้อ HIV หากติดตามข่าวสารจะทราบว่ามะเร็งปากมดลูกและเชื้อ HIV มีประมาณเพิ่มขึ้นมากทุกปี อยากทราบว่าพรรคที่จัดตั้งรัฐบาลจะดำเนินการอย่างไรต่อในนโยบายที่หาเสียงไว้” สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลหลัก SPNU5 ที่กล่าวว่า “ติดตามนโยบายของจัดตั้งรัฐบาลหรือพรรคเพื่อไทย เนื่องจากต้องการติดตามนโยบายของพรรคมีความน่าสนใจว่าจะดำเนินการอย่างไร”

4.2.1.4 การติดตามพฤติกรรมนักการเมือง ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่ มีการติดตามพฤติกรรมนักการเมือง โดยติดตามพฤติกรรมนักการเมืองในแง่การผลักดันนโยบายที่ได้หาเสียงไว้ไปสู่การปฏิบัติจริงมาน้อยเพียงใด ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก SRY3 ที่กล่าวว่า “มีการติดตามพฤติกรรมในเชิงนโยบายทั้งก่อนและหลังการเลือกตั้งว่าก่อนจะเลือกตั้งมีการแถลงนโยบายเช่นไรและหลังการเลือกตั้งได้มีการกระทำตามนโยบายที่ได้แถลงไว้หรือไม่” สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลหลัก SPNU3 ที่กล่าวว่า “ติดตามพฤติกรรมหลังเลือกตั้งและก่อนเลือกตั้งเกี่ยวกับการดำเนินนโยบายตามที่หาเสียงไว้ว่าทำได้ทำตามอย่างไรบ้าง”

4.2.1.5 การสนทนากับบุคคลรอบข้าง ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่มีการสนทนากับบุคคลรอบข้างในประเด็นที่เกี่ยวข้องนโยบายและอุดมการณ์ของพรรคการเมือง ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก SPSU3 ที่กล่าวว่า “ได้พูดคุยกับคนรอบข้างค่อนข้างบ่อยครั้ง มีคุยในหลายประเด็นแต่ประเด็นหลัก จะเป็นในเรื่องนโยบายและเรื่องอุดมการณ์ความคิดในแต่ละพรรคการเมือง” สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลหลัก SPNU1 ที่กล่าวว่า “ได้มีการสนทนากับเพื่อน ๆ ส่วนมาก จะแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการทำงานหรืออุดมการณ์ของพรรคการเมืองแต่ละพรรค”

4.2.1.6 ความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมืองและปรากฏการณ์ทางการเมือง ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่ให้ความสนใจในปรากฏการณ์ทางการเมืองในประเด็นการจัดตั้งรัฐบาลของพรรคที่ไม่ได้ชนะการเลือกตั้งแต่ได้มาเป็นแกนนำหลักในการจัดตั้งรัฐบาล ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก SPSU5 ที่กล่าวว่า “สนใจเรื่องของการพลิกค้อนของ MOU หรือการจัดตั้งรัฐบาลที่ไม่ได้ชนะการเลือกตั้งมาเป็นรัฐบาล เพราะไม่คิดว่า ผลจะเป็น

เช่นนั้น ในการจัดตั้งช่วงแรกให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี แต่พอได้จัดตั้งรัฐบาลก็มี การพลิกล้อคหรือหักหลังกัน”

4.2.2 การมีส่วนร่วมทางการเมือง

ผลการวิจัยพบประเด็นสำคัญเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองของกลุ่มผู้นำนักศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนี้

4.2.2.1 การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักทั้งหมดได้ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.2566 โดยผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่ให้เหตุผลในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งว่า เนื่องจากการไปใช้สิทธิครั้งแรก เห็นความสำคัญของการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เสียงของตนเองจะสามารถผลักดันประชาธิปไตย สร้างการเปลี่ยนแปลงประเทศได้ ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก SRY1 ที่กล่าวว่า “ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เพราะเป็นปีแรกที่ได้ใช้สิทธิเลือกตั้ง และเห็นความสำคัญของการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง มองว่าเสียงของตัวเองอาจจะเปลี่ยนแปลงประเทศไปในแบบที่ตนเองต้องการได้” สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลหลัก SRY3 และ SPSU2 ที่กล่าวในทำนองเดียวกันว่าเป็นการใช้สิทธิครั้งแรกในการเลือกตั้งและเหตุผลที่ไปใช้สิทธิเพราะต้องการให้เสียงและสิทธิ ของตนมีผลต่อการผลักดันประชาธิปไตย และสร้างการเปลี่ยนแปลงได้

4.2.2.2 การชักชวนผู้อื่นให้เลือกพรรคการเมืองที่ตนสนับสนุน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่ มีการพูดคุยกับบุคคลอื่น เกี่ยวกับนโยบายของพรรคที่ตนชื่นชอบ ส่วนการตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองใดนั้น เป็นเรื่องที่แต่ละบุคคลพิจารณาเอง ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก SRY5 ที่กล่าวว่า “ส่วนมากจะเป็นในลักษณะการแลกเปลี่ยนพูดคุยนโยบายของพรรคการเมืองที่เราชอบ ไม่ได้เป็นในเชิงชักชวนเพราะคิดว่าการตัดสินใจเป็นเรื่องที่แต่ละคนควรตัดสินใจเลือกเอง” ทั้งนี้ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลหลักบางส่วน เคยชักชวนบุคคลในครอบครัว และเพื่อนให้เลือกพรรคการเมืองที่ตนเองสนับสนุน โดยอธิบายนโยบายของพรรคการเมืองที่ตนสนับสนุน ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก SPSU3 ที่กล่าวว่า “ชักชวนให้มาเลือกพรรคที่เราสนับสนุนเนื่องจากอยากให้เล็งเห็นถึงนโยบายที่ไม่แพ้ฝันสามารถเป็นไปได้จริง” อย่างไรก็ตามมีผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนหนึ่งที่ไม่เคยชักชวนผู้อื่นให้เลือกพรรคการเมืองที่ตนสนับสนุน เนื่องจากเห็นว่าเป็นการตัดสินใจของแต่ละบุคคลในการเลือกพรรคการเมือง ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก SPNU5 ที่กล่าวว่า “ไม่เคยชักชวนใคร เนื่องจากเป็นสิทธิของแต่ละคนว่าจะเลือกพรรคการเมืองใด”

4.2.2.3 การชักชวนบุคคลอื่นไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลหลักทั้งหมดเคยชักชวนบุคคลอื่นไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่ให้เหตุผลในการชักชวนบุคคลไปใช้สิทธิเลือกตั้งว่าเพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วม ให้เสียงของทุกคนมีผลต่อการสร้างความเปลี่ยนแปลง กำหนดอนาคตของประเทศ ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก SPSU5 ที่กล่าวว่า “เคยชวนคนอื่นไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพราะอยากให้มีส่วนร่วมทางการเมือง อย่างน้อยเป็นการกำหนดชะตากรรมประเทศและเลือกผู้นำของตนเอง” ทั้งนี้มีผู้ให้ข้อมูลหลักบางส่วนชักชวนบุคคลอื่นให้ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยชักชวนผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก SRY1 ที่กล่าวว่า “เคยชวนให้คนออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ เพราะมองว่าเสียงของทุกคนสามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงได้ และการใช้สื่อสังคมออนไลน์สะดวกและเข้าถึงทุกคนได้ง่ายสามารถชักชวนได้อย่างรวดเร็ว”

4.2.2.4 การเข้าร่วมฟังนักรการเมืองปราศรัยนโยบายพรรค ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่ เข้าร่วมฟังการปราศรัยของพรรคการเมือง ผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ เนื่องจากเข้าถึงได้ง่าย ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก SRY1 ที่กล่าวว่า “ฟังการปราศรัยผ่านช่องทางออนไลน์เพราะเข้าถึงง่ายดี” สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลหลัก SRY2, SPNU2, SPNU3, SPSU1, SPSU4 และ SPSU5 ที่กล่าวว่าตรงกันว่าเข้าร่วมฟังการปราศรัยนโยบายพรรคการเมืองในรูปแบบออนไลน์เนื่องจากการเข้าถึงที่สะดวกรวดเร็ว อย่างไรก็ตามมีผู้ให้ข้อมูลหลักอีกส่วนหนึ่งที่เข้าร่วมฟังการปราศรัยของพรรคการเมืองในรูปแบบออนไซต์ โดยเข้าร่วมฟังในเวทีที่จัดใกล้เคียงกับที่ตนพักอาศัยอยู่ ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก SRY3 ที่กล่าวว่า “เคยเข้าร่วมฟังปราศรัยนโยบายพรรคการเมืองของทุกพรรคที่ในพื้นที่ละแวกใกล้เคียงจัดเวทีขึ้นมา เช่นเดียวกันกับผู้ให้ข้อมูลหลัก SRY4 ที่ระบุว่า “เคยฟังปราศรัยแบบการจัดเวทีเล็กในพื้นที่แถวบ้าน” นอกจากนี้มีผู้ให้ข้อมูลหลักบางส่วนที่เข้าร่วมฟังการปราศรัยของพรรคการเมืองทั้งในรูปแบบออนไลน์และออนไซต์ ดังเช่นผู้ให้ข้อมูลหลัก SPNU5 และ SPSU2 ที่กล่าวสอดคล้องกันว่าตนได้ร่วมฟังปราศรัยทั้งในรูปแบบออนไลน์และออนไซต์ ทั้งนี้เนื่องจากการได้ฟังการปราศรัยทั้งสองรูปแบบให้อรรถรสที่แตกต่างกัน จึงเข้าร่วมฟังทั้งสองรูปแบบ

4.2.2.5 เผยแพร่ข่าวสารทางการเมืองให้บุคคลอื่นรับรู้ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่มีการเผยแพร่ข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก SPNU1 ที่กล่าวว่า “ส่วนมากจะเป็นการเผยแพร่ผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย” สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลหลัก SPSU2 ที่กล่าวว่า “จะเป็นการเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ เช่น

Instagram ค่อนข้าง บ่อย และจะมีการส่งข้อมูลในแชทของเพื่อนผ่าน Facebook เนื่องจากต้องการให้บุคคล รอบข้างทราบถึงข่าวสารอย่างเท่าทัน”

4.2.3 การเข้าเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง

ผลการวิจัยพบประเด็นสำคัญเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองของกลุ่มผู้นำนักศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในด้านการเข้าเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง ดังนี้

4.2.3.1 การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายทางการเมือง ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นนโยบายผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น Twitter Facebook ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก SPSU1 ที่กล่าวว่า “เคยแสดงความคิดเห็นนโยบายผ่านช่องทางออนไลน์ คือ Twitter เพราะเมื่อเห็นว่่านโยบายนั้นไม่สามารถสร้างประโยชน์ให้แก่ประชาชน ประชาชนจึงมีสิทธิ์ วิพากษ์วิจารณ์นโยบายได้” สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลหลัก SPNU2, SPNU3, SPNU5, และ SPSU3 ที่กล่าวในทำนองเดียวกันว่ามีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายทางการเมือง ผ่านช่องทางออนไลน์

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักบางส่วนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายทางการเมืองกับบุคคลใกล้ชิด เนื่องจากรู้สึกสบายใจที่จะแสดงความคิดเห็นเมื่อพูดคุยกับคนใกล้ชิด ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก SRY1 ที่กล่าวว่า “เคยแสดงความคิดเห็นเรื่องนโยบายกับกลุ่มสังคมใกล้ชิด เช่น เพื่อน เพราะมีอุดมการณ์คล้ายกัน ช่วงอายุเดียวกัน จึงรู้สึกสบายใจ ที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น” อย่างไรก็ตามมีผู้ให้ข้อมูลหลักอีกส่วนหนึ่งที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายทางการเมืองผ่านสมาชิกพรรคการเมืองโดยตรง ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก SPSU2 ที่กล่าวว่า “ส่วนตัวเคยแสดงความคิดเห็นผ่านสมาชิกพรรคการเมืองโดยตรง เช่น พรรคประชาชาติ เรื่องการยุบ คอ.บต. ตอบโจทย์กับคนในพื้นที่หรือไม่อย่างไร เป็นต้น”

4.2.3.2 การเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่ ไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคการเมือง ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก SRY4 ที่กล่าวว่า “ไม่ได้เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองใด ๆ” สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลหลักหลายคนที่จะระบุในทำนองเดียวกันว่า ไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคการเมืองใด ดังเช่น SRY1, SRY2, SRY3, SPNU2, SPNU4, SPSU4 อย่างไรก็ตามมีผู้ให้ข้อมูลหลักบางส่วนสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก SPNU3 ที่กล่าวว่า “เป็นสมาชิกของพรรคประชาธิปัตย์

เนื่องจากเป็นพรรคในพื้นที่” นอกจากนี้ ผู้ให้ข้อมูลหลัก SPSU3 ระบุว่า “ปัจจุบันสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองหนึ่ง”

4.2.3.3 การรณรงค์หาเสียงให้ผู้สมัครเลือกตั้ง ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่ไม่เคยรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก SRY2 ที่กล่าวว่า “ไม่เคยรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง” สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลหลักอื่น ๆ ที่กล่าวสั้น ๆ ในทำนองเดียว ดังเช่น ผู้ให้ข้อมูลหลัก SRY4 SRY4, SPNU1, SPNU3 เป็นต้น อย่างไรก็ตามผู้ให้ข้อมูลหลักบางส่วนเคยรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งแบบออนไลน์ ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก SPNU2 ที่กล่าวว่า “เคย ร่วมรณรงค์การเลือกตั้งให้ผู้สมัคร โดยเป็นการรณรงค์การเลือกตั้งผ่านทางช่องทางออนไลน์ใน Facebook” นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลหลักบางส่วนเคย รณรงค์ในรูปแบบการแชร์โพสต์ผ่าน Facebook และ Instagram เนื่องจากเห็นว่านโยบายของพรรคนั้นดี โดยไม่รู้ตัวว่าตนเองร่วมรณรงค์ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งแล้ว ดังที่ผู้ให้ข้อมูลหลัก SPSU2 กล่าวว่า “เคยรณรงค์ในรูปแบบการแชร์โพสต์ผ่าน Facebook ,Instagram เนื่องจากเห็นว่านโยบายพรรคเขาดี แต่เป็นการแชร์โพสต์ โดยไม่รู้ตัวว่าเรากำลังรณรงค์ให้พรรคใดพรรคหนึ่งอยู่”

4.2.3.4 การเข้าประชุมกับพรรคการเมือง ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมประชุมกับพรรคการเมือง ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก SRY4 ที่กล่าวว่า “ไม่เคย เข้าร่วมประชุมกับพรรคการเมือง” อย่างไรก็ตามมีผู้ให้ข้อมูลหลักบางส่วนเคยเข้าร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนกับพรรคการเมืองแบบไม่เป็นทางการผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก SPSU2 ที่กล่าวว่า “เคยเข้าร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนแบบไม่เป็นทางการ ผ่านช่องทางสื่อออนไลน์โดยเป็นการพูดคุยกับสมาชิกพรรคในพื้นที่” สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลหลัก SRY5 ที่กล่าวว่า “เป็นการพูดคุยแบบไม่เป็นทางการ ผ่านพูดคุยแลกเปลี่ยนในช่องทางออนไลน์” นอกจากนี้มีผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนหนึ่งเคยเข้าร่วมประชุมกับพรรคการเมืองแบบออนไลน์ เนื่องจากเป็นสมาชิกพรรค ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก SPNU3 ที่กล่าวว่า “เคยเข้าร่วมประชุมแบบออนไลน์กับพรรคประชาธิปัตย์เนื่องจากเป็นสมาชิกพรรค การเมืองนี้” เช่นเดียวกันกับผู้ให้ข้อมูลหลัก SPSU3 ที่กล่าวว่า “เคยเข้าร่วมประชุมของพรรคการเมืองหนึ่งในรูปแบบออนไลน์”

4.2.3.5 การบริจาคเงินให้พรรคหรือระดมทุนทางการเมือง ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่ไม่เคยบริจาคเงินให้พรรคการเมืองหรือระดมทุนทางการเมือง

ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก SPSU5 ที่กล่าวว่า “ไม่เคยบริจาคเงินหรือระดมทุนให้พรรคการเมือง เนื่องจากเรายังเรียนอยู่ไม่มีกำลังเพียงพอ” อย่างไรก็ตามมีผู้ให้ข้อมูลหลักบางส่วนที่เคยมีส่วนร่วมในการระดมทุนให้พรรคการเมือง ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก SPSU3 ที่กล่าวว่า “เคยร่วมระดมทุนให้กับพรรคการเมือง ร่วมกับทีมงานของพรรคการเมืองหนึ่ง”

4.2.3.6 การให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐในการดำเนินนโยบาย ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่ เข้าร่วมในการดำเนินนโยบายในลักษณะของการเข้าร่วมใช้สิทธิ์ในนโยบาย เช่นการเข้าร่วมใช้สิทธิ์นโยบายคนละครึ่ง นโยบายเที่ยวด้วยกัน ซึ่งผู้ให้ข้อมูลหลักมองว่า นั่นถือเป็นการให้ความร่วมมือในการดำเนินนโยบายส่วนหนึ่ง อย่างไรก็ตามผู้ให้ข้อมูลหลักบางส่วนได้เล่าถึงประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินนโยบาย โดยเฉพาะนโยบายสาธารณะเกี่ยวกับการศึกษา ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก ที่กล่าวว่า “เคยเข้าร่วมการแข่งขันทำนโยบายสาธารณะด้านการศึกษาในกิจกรรม Hackathon ที่จัดโดยมหาวิทยาลัยในพื้นที่ ช่วยให้เห็นถึงความสำคัญของการกำหนดนโยบายและการดำเนินการนำนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดผลจริง แม้จะเป็นเพียงกิจกรรมการแข่งขัน แต่ได้เรียนรู้จริง”

4.2.3.7 การยื่นข้อเรียกร้องความต้องการทางการเมือง หรือชุมนุมประท้วงเรียกร้องทางการเมือง ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่ ไม่เคยยื่นข้อเรียกร้องทางการเมืองหรือมีส่วนร่วมการชุมนุมประท้วงทางการเมือง ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก SRY1, SRY4, SPNU1, SPSU4 ที่กล่าวว่าตรงกันว่า ไม่เคยยื่นข้อเรียกร้องทางการเมืองหรือมีส่วนร่วมการชุมนุม ประท้วงทางการเมือง อย่างไรก็ตามมีผู้ให้ข้อมูลหลักบางส่วนให้ความสำคัญกับการยื่นข้อเรียกร้องความต้องการทางการเมือง ดังที่ผู้ให้ข้อมูลหลัก SPSU1 ที่กล่าวว่า “เคยเรียกร้องทางการเมือง เรื่องสมรสเท่าเทียม” สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลหลัก SPSU2 ที่กล่าวว่า “เคยล่ารายชื่อถอดถอนนายก เนื่องจากมองว่าสถานการณ์ของ ประเทศในช่วงนั้นย่ำแย่ การบริหารงานของรัฐบาลค่อนข้างล้มเหลว” นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนหนึ่งที่เคยมีส่วนร่วมในการปราศรัยในการชุมนุมเรียกร้องทางการเมือง ดังที่ผู้ให้ข้อมูลหลัก SPSU3 ระบุว่า “เคยเป็นผู้ปราศรัยในการชุมนุมในกรณีที่ไม่ชอบธรรมจึงต้องการมาเรียกร้องความเป็นธรรม”

4.2.3.8 การสมัครคัดเลือกทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งทางการเมืองในอนาคต ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่ไม่มีความสนใจสมัครคัดเลือกทางการเมือง

หรือดำรงตำแหน่งทางการเมือง ทั้งนี้มีเหตุผลหลากหลายที่ไม่สนใจดำรงตำแหน่งทางการเมือง เช่นอยากเป็นปลัดอำเภอ ต้องการให้คนที่สนใจจริงเข้ามาทำงาน ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก SRY1 ที่กล่าวว่า “ไม่สนใจตำแหน่งทางการเมือง เนื่องจากคิดว่าตัวเองไม่เหมาะกับการเป็น นักการเมือง เพราะอยากเป็นข้าราชการฝ่ายความมั่นคงอย่างปลัดมากกว่า อยากเปิดโอกาสให้คนที่สนใจและอยากเป็นจริง ๆ มาทำหน้าที่ตรงนี้แทน” ในขณะที่ผู้ให้ข้อมูลหลักบางส่วนไม่สนใจดำรงตำแหน่งทางการเมืองเนื่องจากคิดว่าตนเองมีศักยภาพที่ไม่เพียงพอ ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก SPSU2 ที่กล่าวว่า “ไม่ได้มีความสนใจที่จะดำรงตำแหน่งทางการเมือง เนื่องจากรู้สึกว่าคุณเองไม่ได้สามารถไปทำงานในจุดนั้นได้ อาจจะใช้ศักยภาพที่ยังไม่เพียงพอที่จะดำรงตำแหน่งทางการเมือง”

อย่างไรก็ตามมีผู้ให้ข้อมูลหลักเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่มีความสนใจดำรงตำแหน่งทางการเมืองในอนาคต โดยมีเหตุผลสำคัญ คือต้องการพัฒนาพื้นที่และช่วยเหลือประชาชน รวมถึงอยากทดลองทำในสิ่งที่มีความสนใจเป็นพิเศษ ดังตัวอย่างคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลัก SRY2 ที่กล่าวว่า “ในอนาคตมีความคิดที่อยากจะทำงานการเมือง ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เนื่องจากมีเป้าหมายที่จะพัฒนาพื้นที่และช่วยเหลือประชาชน” นอกจากนี้ ผู้ให้ข้อมูลหลัก SPNU5 กล่าวว่า “คิดที่จะสมัครคัดเลือก เนื่องจากเรียนจบด้านนี้และอยากทดลองทำงานในสิ่งที่ตนเองสนใจ”

5. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบพฤติกรรมทางการเมืองทั้ง 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การสังเกตการณ์ทางการเมือง 2) การมีส่วนร่วมทางการเมือง และ 3) การเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง อภิปรายผลการวิจัยในประเด็นสำคัญดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 การสังเกตการณ์ทางการเมือง

ผลการวิจัยพบประเด็นสำคัญในด้านการสังเกตการณ์ทางการเมืองคือผู้ให้ข้อมูลหลักมีการติดตามข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลของเทคโนโลยีการสื่อสารที่มีต่อการรับรู้ข้อมูลทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ สอดคล้องกับนักวิจัยหลายคน พบว่ากลุ่มนักศึกษาหรือกลุ่มคนรุ่นใหม่มีการติดตามข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (วิสุทธิณี ธานีรัตน์ และฮาซันอักกรม ดงนะเต็ง, 2566; ตรีรัตน์ ปลื้มปิติชัยกุล และสมเดช รุ่งศรีสวัสดิ์, 2565; ปฏิพัทธ์ เพชรศรี และไชยวัฒน์ เผือกคง, 2565) อย่างไรก็ตาม

ผู้ให้ข้อมูลหลักของงานวิจัยนี้ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมว่าควรมีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลเป็นสำคัญด้วยนั้น ซึ่งสะท้อนถึงวิจรณ์ญาณและความระมัดระวังในการบริโภคสื่อของผู้นำนักศึกษา การตั้งคำถามและการกลั่นกรองข้อมูลถือเป็นทักษะสำคัญในยุคข้อมูลข่าวสาร สอดคล้องกับ งานวิจัยของวีระศักดิ์ จินารัตน์ (2564) ที่อภิปรายถึงความสำคัญของการกลั่นกรองข้อมูลจากสื่อสังคมออนไลน์ในการติดตามข่าวสารทางการเมือง เน้นความสำคัญของการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลเพื่อให้เกิดการรับรู้ทางการเมืองที่ถูกต้อง

นอกจากนี้ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักมีการติดตามผลการดำเนินงานของรัฐบาล หลังการเลือกตั้ง และมีการติดตามพฤติกรรมนักการเมือง โดยติดตามพฤติกรรมนักการเมืองในแง่การผลักดันนโยบายที่ได้หาเสียงไว้ไปสู่การปฏิบัติจริงมากน้อยเพียงใด กล่าวได้ว่าผู้ให้ข้อมูลหลักของการวิจัยนี้ซึ่งเป็นกลุ่มผู้นำนักศึกษาใส่ใจในกระบวนการทางการเมืองและความรับผิดชอบของรัฐบาลและนักการเมือง ทั้งนี้ความต้องการทราบแนวทางการดำเนินงานของพรรคจัดตั้งรัฐบาลและพฤติกรรมนักการเมือง สะท้อนถึงความคาดหวังของคนรุ่นใหม่ที่ต้องการเห็นการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับบทวิเคราะห์ของพระมหานิรุต ญาณวุฑฒิ และ พระมหาอภิวัชร อภิวัชชโร (2565) ที่เห็นว่ากลุ่มคนรุ่นใหม่มองเห็นปัญหาต่าง ๆ ทั้งปัญหาโครงสร้างรัฐบาล ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงปัญหาทางนโยบาย และเห็นว่าปัญหาเหล่านี้ส่งผลต่ออนาคตของตนและต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

5.2 การมีส่วนร่วมทางการเมือง

ผลการวิจัยพบประเด็นสำคัญในด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง คือกลุ่มผู้นำนักศึกษาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ได้ใช้สิทธิในคราวเลือกตั้ง ปี พ.ศ.2566 โดยผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่ให้เหตุผลในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งว่า เนื่องจากการเป็นการใช้สิทธิครั้งแรก เห็นความสำคัญของการใช้สิทธิเลือกตั้ง เสียงของตนเองจะสามารถผลักดันประชาธิปไตย สร้างการเปลี่ยนแปลงประเทศได้ ผลการวิจัยดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงความตระหนักถึงความเป็นพลเมือง การมีส่วนร่วมของผู้มีสิทธิเลือกตั้งใหม่ที่มีความกระตือรือร้นทางการเมือง สอดคล้องกับ อรรถสิทธิ์ พานแก้ว (2562) ที่ทำการศึกษาทัศนคติของผู้เลือกตั้งครั้งแรกต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2562 โดยระบุว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรกมีแนวโน้มเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง อย่างไรก็ตามงานศึกษาดังกล่าวมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าจะต้องพัฒนาเนื้อหาสาระของการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องทั้งการมีส่วนร่วมทางตรงและทางอ้อมและมีการส่งต่อจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง ซึ่งสังคมต้องร่วมมือกันผลักดันการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้เข้มแข็ง

ผลการวิจัยยังพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักมีการเผยแพร่ข่าวสารทางการเมืองให้บุคคลอื่นรับรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของนิรסקร พินทุวัฒน์ และแอนนา จุมพลเสถียร (2565) ที่ศึกษาพบว่ารูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ที่มีการแสดงออกบ่อยที่สุดคือการส่งต่อข่าวสารทางการเมืองผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ ทั้งนี้ การที่ผู้ให้ข้อมูลหลักของงานศึกษานี้มีพฤติกรรมการเผยแพร่ข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ยังสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในยุคดิจิทัล ที่ประชาชนไม่เพียงแต่เป็นผู้รับข้อมูลข่าวสารเท่านั้น แต่ยังคงกลายเป็นผู้ผลิตและเผยแพร่เนื้อหาทางการเมืองด้วยตนเอง

5.3 การเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง

ในประเด็นของการเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง ผลการวิจัยพบประเด็นสำคัญคือ แม้ว่ากลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักบางส่วนจะให้ความสำคัญกับการเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง ทั้งการการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายทางการเมือง การให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐในการดำเนินนโยบาย ในลักษณะของการเข้าร่วมใช้สิทธิ์ในนโยบาย เป็นต้น อย่างไรก็ตามหากพิจารณาในกรอบของการเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง ยังกล่าวได้ว่ากลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่ของการศึกษานี้ยังขาดการเป็นหุ้นส่วนทางการเมืองในอีกหลายประเด็น ผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคการเมือง ไม่เคยรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ไม่เคยเข้าร่วมประชุมกับพรรคการเมือง ไม่เคยบริจาคเงินให้พรรคการเมืองหรือระดมทุนทางการเมือง ไม่เคยยื่นข้อเรียกร้องทางการเมืองหรือมีส่วนร่วมการชุมนุมประท้วงทางการเมือง รวมถึงไม่มีความสนใจสมัครคัดเลือกทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนถึงลักษณะของการเป็นหุ้นส่วนทางการเมืองของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่เป็นไปในลักษณะของการเป็นหุ้นส่วนทางการเมืองในเชิงรับมากกว่าเชิงรุก เช่นการที่ผู้ให้ข้อมูลให้ความร่วมมือกับนโยบายรัฐเข้าร่วมใช้สิทธิ์ แต่ยังคงขาดบทบาทเชิงรุกในการกำหนดหรือผลักดันนโยบาย

6. องค์กรความรู้จากการวิจัย

งานวิจัยนี้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองของกลุ่มผู้นำนักศึกษาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย โดยใช้กรอบการวิจัยที่ครอบคลุมองค์ประกอบ 3 ด้านได้แก่ 1) การสังเกตการณ์ทางการเมือง 2) การมีส่วนร่วมทางการเมือง และ 3) การเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง ทั้งนี้ผลการวิจัยพบประเด็นสำคัญทั้งพฤติกรรมทางการเมืองแบบดั้งเดิมและพฤติกรรม

ทางการเมืองสมัยใหม่และ อย่างไรก็ตามในการนำเสนอองค์ความรู้จากการวิจัยในส่วนนี้จะนำเสนอเฉพาะประเด็นค้นพบที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางการเมืองสมัยใหม่ของกลุ่มผู้นำนักศึกษาในพื้นที่ ทั้งนี้ ในบางประเด็นแม้พบพฤติกรรมทางการเมืองสมัยใหม่ในกลุ่มผู้ให้ข้อมูลบางส่วนก็ตาม แต่เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริงในกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักที่เป็นผู้นำนักศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ รายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1. พฤติกรรมทางการเมืองสมัยใหม่ของผู้นำนักศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566

การสังเกตการณ์ทางการเมือง ผลการวิจัยพบพฤติกรรมการเมืองสมัยใหม่คือการติดตามข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์

การมีส่วนร่วมทางการเมือง ผลการวิจัยพบพฤติกรรมการเมืองสมัยใหม่คือการเข้าร่วมฟังการปราศรัยของพรรคการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ การชักชวนบุคคลอื่นให้ออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง โดยชักชวนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และการเผยแพร่ข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์

การเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง ผลการวิจัยพบพฤติกรรมการเมืองสมัยใหม่คือการแสดงความคิดเห็นนโยบายผ่านสื่อสังคมออนไลน์ การรณรงค์การเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และการเข้าร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนกับพรรคการเมืองแบบไม่เป็นทางการผ่านสื่อสังคมออนไลน์ แสดงรายละเอียดตามแผนภาพ

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

7.1.1 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาผ่านช่องทางดิจิทัล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลที่เป็นทางการสำหรับการมีส่วนร่วมทางการเมืองเพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้นำนักศึกษาที่นิยมใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการติดตามข่าวสาร แสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมทางการเมือง

7.1.2 การสร้างพื้นที่ปลอดภัยในการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ควรมีนโยบายที่ชัดเจนในการสร้างบรรยากาศและพื้นที่ปลอดภัยสำหรับการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในสถาบันการศึกษา โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีความอ่อนไหวทางการเมือง

7.1.3 การส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนทางการเมืองเชิงรุก สนับสนุนให้พรรคการเมือง และหน่วยงานภาครัฐพัฒนากลไกที่เอื้อให้นักศึกษาสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจมากขึ้น ไม่เพียงแต่การแสดงความคิดเห็นหรือติดตามข่าวสารเท่านั้น

7.1.4 ควรมีนโยบายเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านการเมืองและพลเมือง จัดทำนโยบายสนับสนุนการศึกษาเรื่องการเมืองและพลเมืองที่เป็นรูปธรรม เพื่อให้ นักศึกษามีความเข้าใจในกระบวนการทางการเมืองและเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วม โดยเฉพาะในรูปแบบที่ไม่ใช่เพียงการติดตามข่าวสารหรือใช้สิทธิเลือกตั้ง

7.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

7.2.1 การยกระดับผู้นำนักศึกษาสู่การเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่ากลุ่มผู้นำนักศึกษายังอยู่ในระดับการสังเกตการณ์และมีส่วนร่วมมากกว่าการเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง จึงควรจัดโครงการพัฒนาศักยภาพผู้นำนักศึกษาในการยกระดับบทบาททางการเมือง โดยมีกรอบเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับกระบวนการกำหนดนโยบาย การวิเคราะห์นโยบาย และการผลักดันนโยบาย รวมถึงการสร้างโอกาสให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกระบวนการทาง

นโยบายจริงในระดับท้องถิ่นหรือภูมิภาค เพื่อสร้างประสบการณ์การเป็นหุ้นส่วนทางการเมืองที่เป็นรูปธรรม

7.2.2 การพัฒนาทักษะการสื่อสารทางการเมืองอย่างสร้างสรรค์ ผลการวิจัยชี้ว่า ผู้นำนักศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีพฤติกรรมทางการเมืองสมัยใหม่ที่เน้นการใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางหลัก ดังนั้นจึงควรจัดอบรมทักษะการสื่อสารทางการเมืองอย่างสร้างสรรค์ในพื้นที่สื่อสังคมออนไลน์ เน้นการใช้เหตุผล การเคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง และการหลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรงในภาษา

7.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

7.3.1 การศึกษาอิทธิพลของบริบทพื้นที่ชายแดนภาคใต้ต่อพฤติกรรมทางการเมืองของนักศึกษา

7.3.2 การศึกษาผลกระทบของการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

เอกสารอ้างอิง

การเงินธนาคาร. (2566). สสำรวจ “First Voter” เลือกตั้ง 2566 อยู่ภาคไหนมากที่สุด.

สืบค้นจาก <https://moneyandbanking.co.th/2023/33696/?fbclid=IwAR0r6srJzjKyx8u8p3ap1aoMtfkkM7bSMSJM>

ญาณวัฒน์ พลอยเทศ. (2564). การยุบพรรคการเมือง : กรณีศึกษาการกักเงินของรัฐบาล.

วารสารวิชาการเซาธ์อีสท์บางกอก (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 7(2), 156-171.

ณัฐนนท์ จิริกิจนิมิตร. (2564). วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของกลุ่มนักศึกษาสมัยใหม่. วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง, 10(2), 1-15.

ตรัยรัตน์ ปลื้มปิติชัยกุล และ สมเดช รุ่งศรีสวัสดิ์. (2565). การเปิดรับสื่อและการรับรู้

ข่าวสารในสื่อออนไลน์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น. ใน การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 9 และระดับนานาชาติ ครั้งที่ 7 (น. 631-644). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.

- นวนพล แก้วสุวรรณ. (2565). พฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (รายงานการวิจัย). สงขลา: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นิรัสกร พินทุ์พัฒนนะ, และ แอนนา จุมพลเสถียร. (2565). กลุ่มแฟนคลับศิลปินเกาหลีและพฤติกรรมการแสดงออกทางการเมือง. *Media and Communication Inquiry*, 4(2), 1-18.
- ปฏิพัทธ์ เพชรศรี, และ ไชยวัฒน์ เผือกคง. (2565). พฤติกรรมการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของผู้บริโภคสื่อสังคมออนไลน์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสาร มจร. ทริภูมัยชัยปริทรรศน์*, 6(2), 174-188.
- พระมหานิรุต ญาณวุฑฒ, และ พระมหาอภิวัชร อภิวัชโร. (2565). *วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์*, 5(2), 126-139.
- พาชิตชนัด ศิริพานิช, และ เตือนเพ็ญ อีรวรรณวิวัฒน์. (2566) ใคร Vote ให้ใคร? ศึกษาผู้ว่ากรุงเทพมหานคร ปี 2565. *วารสารการวิจัยทางสถิติและเทคโนโลยีข้อมูล*, 7(1), 1-11.
- ยุทธนา ปราณีต. (2565). พฤติกรรมทางการเมืองของพลเมืองตามวิถีประชาธิปไตยในจังหวัดนนทบุรี. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 5(3), 1-10.
- รพีพร ธงทอง. (2564). การมีส่วนร่วมทางการเมืองสมัยใหม่ของเด็กและเยาวชน. *วารสารวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*, 16(1), 1-14.
- รัชฎากร เอี่ยมอำไพ, อีชชนันท์ อิศรเดช, และ สุรพล สุยะพรหม. (2564) รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งทั่วไป. *วารสารสิรินธรปริทรรศน์*, 22(2), 1-12.
- วิสุทธิณี ธานีรัตน์, และ ฮาซันอักกรม ดงนะเต็ง. (2566). รูปแบบพฤติกรรมและแนวทางส่งเสริมพฤติกรรมการเมืองแบบดิจิทัลที่สร้างสรรค์ของกลุ่ม Generation Z (รายงานการวิจัย). สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วีระศักดิ์ จินารัตน์. (2564). การใช้เฟสบุ๊กเพื่อการรับข่าวสารที่มีอิทธิพลต่อความสนใจทางการเมืองและการเข้าร่วมทางการเมือง. *วารสารมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 6(12), 412-424.

- ศักดิ์สิน อุดมวิทย์ไพศาล, ยุภาพร ยุภาศ, และ สัญญา เคณาภูมิ. (2562). กรอบแนวคิดเชิง
ทฤษฎี พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 10(1), 1-14.
- อรรถสิทธิ์ พานแก้ว. (2562). ทศนคติต่อประชาธิปไตยและการเมืองของผู้เลือกตั้งครั้งแรก.
วารสารสถาบันพระปกเกล้า, 17(2), 5-19.
- ฮาซันอักกริม ดงนะเต็ง. (2564). การให้บริการประชาชนของสำนักงานพัฒนาสังคมและ
ความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดสงขลา. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์มจร*, 9(2), 1-14.
- Dean, J. (2017) Politicising Fandom. *British Journal of Politics and International
Relations*, 19(2), 408-424.
- Taneerat, W., & Dongnadeng, H. A. (2024). Digital political trends and behaviors
among Generation Z in Thailand. *Southeast Asian Studies*, 13(3), 521-545.